

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	58-25/279740
Otsuse kuupäev	07.04.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	UAB MedUS Medical Eesti filiaali vaidlustus Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse riigihankes „Mobiilne röntgenseade“ (viitenumber 279740) hankija otsustele lükata tagasi UAB MedUs Medical Eesti filiaali pakkumus ning tunnistada edukaks Neotec SRL pakkumus
Menetlusosalised	Vaidlustaja, UAB MedUS Medical Eesti filiaal, esindaja Andrei Skromnov Hankija, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus, esindaja Simona Šois
Vaidlustuse läbivaatamine	Kolmas isik, Neotec SRL Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg 3 alusel

1. Jätta rahuldamata UAB MedUS Medical Eesti filiaali vaidlustus Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse riigihankes „Mobiilne röntgenseade“ (viitenumber 279740).
2. Jätta UAB MedUS Medical Eesti filiaali poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 10.12.2024 avaldas Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusega riigihanke „Mobiilne röntgenseade“ (viitenumber 279740) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid

(edaspidi koos nimetatult RHAD).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 22.01.2025, esitasid pakkumuse UAB MedUs Medical Eesti filiaal, Siemens Healthcare Oy Eesti filiaal ja Neotec SRL.

2. 07.03.2025 otsusega lükkas Hankija muuhulgas tagasi UAB MedUs Medical Eesti filiaali pakkumuse ning tunnistas edukaks Neotec SRL pakkumuse.

3. 10.03.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) UAB MedUS Medical Eesti filiaali (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele lükata tagasi UAB MedUs Medical Eesti filiaali pakkumus ning tunnistada edukaks Neotec SRL (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 19.03.2025 kirjaga nr 12.2-10/58 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 24.03.2025 ja neile vastamiseks 27.03.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud tähtpäevadeks seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **UAB MedUS Medical Eesti filiaal**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Hankija otsus lükata tagasi Vaidlustaja pakkumus on õigusvastane, kuna Vaidlustaja pakkumus vastab RHAD-is kehtestatud nõuetele.

Kehtetuks tuleb tunnistada ka Hankija otsus tunnistada edukaks Kolmanda isiku pakkumus, kuna see ei ole hindamiskriteeriumi kohaselt majanduslikult soodsaim.

5.2. Vaidlustaja pakkumus vastab RHAD-is kehtestatud nõuetele, täpsemalt dokumendis Lisa (annex) *Technical compliance (technical specifications) Mobile x-ray_v3.xlsx* (edaspidi Lisa) kehtestatud tingimustele. Lisa p-is 2.1 on märgitud *X-ray control unit nominal max. output 5kW*. Vaidlustaja poolt 15kW süsteemi pakkumine vastab sellele punktile. Põhjused on järgmised:

1) 15kW süsteemi saab kasutada sama generaatori võimsuse tasemel nagu 5kW süsteemi ning see tarbib sama palju energiat;

2) 15kW süsteem suudab teha kõiki samu uuringuid samade füüsikaliste parameetritega (kV ja mA) nagu 5kW süsteem;

3) 15kW süsteem suudab teha teatud uuringuid kõrgemate füüsikaliste parameetritega (kV ja mA), mis annab paremaid tulemusi kui 5kW süsteem;

4) 15kW süsteem on sama usaldusväärne kui 5kW süsteem ning selle hooldus- ja garantiipoliitika ning garantiikulud on samad.

5.3. Meditsiiniliste röntgensüsteemide hankimise kontekstis ei tohiks süsteemi võimsust piirata maksimaalse vaid minimaalse suurusega, kuna suurema võimsuse puhul ei ole olemas puuduseid vaid on ainult eelised. Nii saab lõppkasutaja parima toote.

5.4. Kui Vaidlustaja pakkumus tunnistatakse nõuetele vastavaks, siis muutub see ka hindamiskriteeriumi kohaselt majanduslikult soodsamaks kui Kolmanda isiku pakkumus.

6. Hankija, **Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Riigihankes esitasid pakkumuse Vaidlustaja (maksumus 85 000 eurot), Kolmas isik (maksumus 88 000 eurot) ja Siemens Healthcare Oy Eesti filiaal (maksumus 136 900 eurot).

6.2. Hankija viis pakkumuste osas läbi RHS § 52 lg 3 alusel ehk nn „pöördmenetluse“ korras esmalt pakkumuste vastavuse kontrolli. Kuivõrd Vaidlustaja pakkumus ei vastanud RHAD-ile, lükkas Hankija Vaidlustaja pakkumuse tagasi ning Hankija tunnistas vastavaks Kolmanda isiku ja Siemens Healthcare Oy Eesti filiaali pakkumused.

Hindamiskriteeriumide kohaselt osutus majanduslikult soodsaimaks Kolmanda isiku pakkumus, mistõttu tunnistas Hankija Kolmanda isiku pakkumuse edukaks.

6.3. Vaidlustaja väitel on Vaidlustaja pakkumus vastav, kuivõrd Vaidlustaja poolt Lisa p-is 2.1 pakutud 15kW süsteemi pakkumine suudab Riigihankes nõutud 5kW süsteemiga teha samu uuringuid samade füüsikaliste parameetritega ja teatud uuringuid paremate tulemustega, süsteem on sama usaldusväärne, garantiikulud samad ning suudab kasutada sama võimsuse tasemel süsteemi ning tarbida sama palju energiat.

6.4. Lisa p-is 2.1 on nõutud süsteemi võimsuseks 5kW. Vaidlustaja pakkus süsteemi võimsusega 15 kW. Arv 15 on suurem kui 5. RHS § 110 lg 2 sätestab, et pakkumus peab vastama riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele. Seega on pakkumus Lisa p-i 2.1 osas mittevastav.

6.5. RHAD-i ei ole vaidlustatud. RHS § 189 lg 2 p 2 kohaselt peab vaidlustus riigihanke alusdokumendi peale olema vaidlustuskomisjonile laekunud hiljemalt viis tööpäeva enne hankemenetluses pakkumuste esitamise tähtaega. Käesoleval juhul oli pakkumuste esitamise tähtajaks 22.01.2025.

6.6. RHS § 81 lg 1 kohaselt võib hankija muuta RHAD-i avatud hankemenetluses enne pakkumuste esitamise tähtaega. Hankija loeb Vaidlustaja põhjendusi pakutud süsteemi sobivuse kohta esmakordselt alles vaidlustusest. Hankijale esitati enne pakkumuste esitamise tähtpäeva teabevahetuses küsimusi ja ettepanekuid RHAD-i osas, mille tulemusel teavitas Hankija kõiki Riigihankes registreerunud pakkujaid RHAD-i muudatustest ning pakkumuste esitamise tähtaja pikendamisest. Vaidlustaja esitas hankemenetluses teabevahetuses küsimused ID: 918384 ja ID: 919760, millest viimases esitas Vaidlustaja Hankijale ettepaneku ja põhjendused Lisa p-i 3.2 muutmise osas. Lisa p-i 2.1 muutmiseks, Hankijale ettepanekuid ei tehtud. Hankija ei ole muutnud Lisa p-i 2.1.

6.7. Kuna Lisa p-i 2.1 ei muudetud, sisaldas RHAD nõuet, et pakutaks süsteemi võimsusega 5kW. Kuna Vaidlustaja pakkus süsteemi võimsusega 15kW, ei vasta Vaidlustaja pakkumus Lisa p-ile 2.1 ning Hankija lükkas Vaidlustaja pakkumuse RHS § 114 lg 2 alusel tagasi.

6.8. Kuivõrd Vaidlustaja pakkumus lükati RHS § 114 lg 2 alusel tagasi, ei osalenud Vaidlustaja edasises hankemenetluses. Edasisse hankemenetlusse jäänud kahe pakkumuse võrdluses osutus edukaks Kolmanda isiku pakkumus.

7. Vaidlustusmenetlusse kolmanda isikuna kaasatud **Neotec SRL** ei ole oma seisukohti esitanud.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Lisa rida 2.1 kehtestab *X-ray control unit* (vaidlustuskomisjon märgib, et Lisa on üksnes inglise keelne) kohta nõude: *Nominal max. output 5kW*. Samal real, veerus *Requirement value (MUST or OPTIONAL)*, on nõue *MUST*.

Seega ei saa olla vaidlust, et Hankija on RHAD-is kehtestanud, et pakutava süsteemi maksimaalseks võimsuseks peab olema (*MUST*) 5kW.

Kõnealust nõuet ei ole tähtaegselt vaidlustatud. Praeguses menetlusetapis ei ole vaidlus RHAD-i tingimuste üle enam võimalik.

9. Vaidlustaja on oma pakkumuses esitatud Lisas märkinud vastavuse kohta Lisa rea 2.1 nõudele - *yes, 15 kw*, viidates ka pakkumuses esitatud seadme Tehnilise spetsifikatsiooni lk-le 3 (*extron tech specs, page 3*), kust samuti nähtub, et Vaidlustaja pakutava seadme maksimaalne võimsus on 15 kW, seega kolm korda enam, kui Lisa real 2.1 maksimaalsuurusena ette nähtud.

Seega on Vaidlustaja oma pakkumuses sõnaselgelt kinnitanud, et tema pakkumus ei vasta Lisa rea 2.1 nõudele *Nominal max. output 5kW*. Mingeid põhjendusi, miks Vaidlustaja pakkumus sellest hoolimata vastavaks tuleks tunnistada, pakkumuses esitatud pole.

10. 07.03.2025 lükkas Hankija Vaidlustaja pakkumuse tagasi, põhjendades seda järgmiselt (21.02.2025 vastavusotsuses):

Kuigi pakkuja on vastavusmaatriksi (Lisa) nõuetekohaselt täitnud, selgub pakkuja täidetud vastavusmaatriksist ning tootelehest, et pakutav toode ei vasta nõuetele. Vastavusmaatriksi

punkt 2.1 sätestab nõude: "X-ray control unit; nominal max. output 5kW". Pakkuja sisend ning pakutava toote näitaja väärtus on 15kW, mis ületab etteantud maksimaalset nõuet.

11. Vaidlustuses on Vaidlustaja väitnud, et hoolimata sellest, et tema pakutava seadme maksimaalne võimsus (15 kW) ületab oluliselt Lisa real 2.1 lubatud maksimaalset võimsust (5 kW) on seade siiski RHAD-i tingimustele vastav, kuna võimaldab teha samu uuringuid, nagu seadmed maksimaalse võimsusega 5 kW ning tulemused on samaväärsed või paremad (vt käesoleva otsuse p 5.2). Vaidlustaja hinnangul tuleb tema pakkumus seetõttu vastavaks tunnistada.

12. Vaidlustuskomisjon Vaidlustaja eeltoodud seisukohaga ei nõustu. Vaidlust ei saa olla selles, et Vaidlustaja pakutud seadme maksimaalne võimsus (15 kW) ületab Lisa real 2.1 kehtestatud maksimaalset võimsust (5 kW), seega Vaidlustaja pakkumus käsitletavale nõudele ei vasta.

Pikaajalise kohtupraktika kohaselt (vt nt Riigikohtu lahend nr 3-3-1-50-15, p 14.2; Tallinna Ringkonnakohtu lahend nr 3-19-119, p 10) on tähtaegselt vaidlustamata riigihanke alusdokument kehtiv ning sellest tuleb pärast pakkumuste esitamist lähtuda. Hankija peab rangelt kinni pidama enda poolt kindlaks määratud tingimustest (Euroopa Kohus C-523/16 ja C-536/16, MA.T.I. SUD, p-id 51–52). Seega ei ole käesoleval juhul asjakohane Vaidlustaja seisukoht, et meditsiiniliste röntgensüsteemide hankimise kontekstis ei tohiks süsteemi võimsust piirata maksimaalse vaid minimaalse suurusega, kuna suurema võimsuse puhul ei ole puudusi vaid on ainult eelised. Hankija on kehtestanud Lisa real 2.1 nõude seadme maksimaalsele võimsusele, seda nõuet ei ole tähtaegselt vaidlustatud ning Hankija pidi sellest pakkumuste vastavuse kontrollimisel lähtuma.

13. RHS § 114 sätestab regulatsiooni pakkumuse vastavuse kontrollimiseks. Eesmärgiks on muuhulgas ka pakkumuste vastavuse kontrolli kaudu tagada riigihanke üldpõhimõtete (eelkõige pakujate võrdne kohtlemine ja riigihanke läbipaistvus, kontrollitavus) realiseerimine. Võrdse kohtlemise põhimõtte tähendab seda, et kõigile pakujatele tagatakse pakkumuse koostamisel ja pakkumuse kontrollimisel võrdsed võimalused, sh koheldakse pakujaid samadel asjaoludel ühte moodi. Kõigi pakujate esitatud pakkumustele peavad kehtima samad tingimused. Pakkumuse vastavuse kontrollimisel on hankija seotud riigihangete alusdokumentides sätestatuga ning nendele tingimustele/nõuetele mittevastava pakkumuse vastavaks tunnistamine rikub võrdse kohtlemise põhimõtet. Seega kuna Hankija nõudis RHAD-is, et pakutava seadme maksimaalne võimsus peab olema maksimaalselt 5 kW (Lisa rida 2.1) on ta tingimusega ka ise rangelt seotud ja pidi kontrollima pakkumuste vastavust sellele nõudele. Olukorras, kus pakkumus pidi vastama maksimaalselt 5 kW nõudele, ei ole võimalik võrdselt kohelda pakujaid, kes oma pakkumuses selle nõudega arvestasid, ja pakujaid, kes seda ei teinud.

14. Vaidlustaja täidetud Lisast (Hankija etteantud vormil) ja pakkumuses esitatud Tehnilisest spetsifikatsioonist nähtub üheselt, et Vaidlustaja pakutav toode ei vasta Lisa real 2.1 sätestatud nõudele: *X-ray control unit; Nominal max. output 5kW*. Vaidlustaja pakutava toote vastava näitaja väärtus on 15kW, mis ületab kordades etteantud maksimaalset nõuet.

Eeltoodust tulenevalt on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks on kooskõlas RHS § 114 lg 2 esimese lausega ning alus selle kehtetuks tunnistamiseks puudub.

15. Vaidlustaja ei ole toonud välja iseseisvaid õiguslikke või faktilisi asjaolusid, millest tulenevalt võiks seada kahtluse alla Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse õiguspärasuse, vaid lähtub selle otsuse vaidlustamisel eeldusest, et õiguspärane ei ole Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks ning hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest. Kuna vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks on õiguspärane, on õiguspärane ka Hankija otsus, millega Kolmanda isiku pakkumus tunnistati edukaks.

16. Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

16.1. Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

16.2. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)
Taivo Kivistik